

Minustako nobelisti?

■ Mari Heikkilä

Kysymys mahdollisesta nobelin palkinnosta naurattaa akatemiaprofessori **Leena Palotietä**.

– Ei, en todellakaan usko, että tällä tutkimusaiheella tai minun saavutuksillani on mahdollista saada nobelia. Palkinto menee yleensä uuden mekanismin löytäjille, kuten tänä vuonna RNAi-tutkijoille.

Äskettäin Palotielle suorastaan satoi kunnianosoituksia: Prix van Gysel -tiedepalkinto, Erick K. Fernströmin säätiön suurpalkinto, jäsenyydet Euroopan tiede-neuvoston hallituksessa ja Yhdysvaltain tiedeakatemiassa.

– Täytyy sanoa, että lokakuu oli elämäni kuukausi. Olen iloinen ja onnellinen. Tämä

on tällaista elämän sadonkorjuuaikaa.

Geenit veivät mukanaan

– Lapsuuden haaveenani oli tulla lastenlääkäriksi ja lähteä lähetyslääkäriksi Afrikkaan. Taustalla oli ajatus maailman pelastamisesta, hymähtää Palotie.

Palotie valmistui lääkäriksi Oulun yliopistosta 1976. Hän aloitti lastenlääkärin erikoistumisopinnot, mutta tutkimustyö tempaisi mukaansa.

– Minulla oli onni osua jännittävään saumaan. Vuonna 1978 eristettiin ensimmäinen ihmisgeeni ja geenitutkimuksen mahdollisuudet tulivat ilmeisiksi ihmisen tautien ymmärtämisessä.

Aluksi, vuonna 1980, tutkimusryhmään liittyi muutama opiskelija ja laborantti. Nyt Palotie johtaa Biomedicumissa 64 hengen huippututkimusyksikköä.

Kapitalismia tutkimukseen

Leena Palotien mielestä Suomen akateeminen maailma kaipaa tulosvastuuta.

– Yhdysvalloissa on kapitalistinen järjestelmä, jossa myös professorien virkoja kilpailutetaan jatkuvasti ja resurssit jaetaan tulosten mukaan. Euroopassa rahalliset seuraamukset pysähtyneistä tutkimuksista ovat pienet. Professori ei menetä virkaansa, joka on usein elinikäinen.

Suomessa pitäisi korostaa vahvuuksia, ja rahoittaa rohkeasti vain huipputasoista tutkimusta.

– Tutkimusrahoitus on liian sovellushakuista. Rahoitus on pientä ja silputtu pätkiksi. Amerikassa apuraha myönnetään usein viideksi vuodeksi, 300 000 euroa vuodessa.

Palotie on asunut vuosia Yhdysvalloissa, viimeksi 1998–2002 perustamassa UCLA:n genomitutkimusyksikköä. Kun hän tuli takaisin Suomeen palkka putosi 60 prosenttia. Tutkimustyötä ei tehdä rahan vuoksi, mutta palkkataso vaikeuttaa ulkomaalaisten huippututkijoiden rekrytointia.

– Eivät jenkkiproffat lähte Suomeen. He saavat Yhdysvalloissa 200 000 euroa vuodessa ja täällä 80 000 euroa.

Palotien haaveena on saada Suomeen kansainvälinen huippututkimuslaitos. Tällä on ainutlaatuinen tutkimusympäristö, koska väestö on homogeenista ja terveydenhuoltojärjestelmä on yhteinen. Siksi Palotie palasi Suomeen.

Suomalainen tutkimus on hyvää ja kansainvälisesti näkyvää, mutta kriittinen keskustelu on vähäistä.

– Amerikassa on avoin tiedonsiirtokulttuuri. Asioita ja innovaatioita selitetään muille. Myös riidellään ja kiistelään.

Suomessa innovaatioita hyödynnetään hitaasti.

– Sveitsi on vuosia ollut Euroopan lääkekehityksen mallimaa. Professorit liikkuvat lääketeollisuuden ja akateemisen maailman välillä, jolloin syntyy yhteyksiä. Innovaatioiden hyödyntäminen on nopeaa.

Katso www.mediutiset.fi, kuinka Palotie pärjää tulovertailussa.

Leena Palotien motto
"A goal is a dream
with a deadline"
on vienyt pitkälle.

TUULIKKI HOLOPAINEN

Ihmisten on oikeus saada tietoa verovarjoilla tehdystä tutkimuksesta, sanoo Leena Palotie.

Ryhmä on löytänyt monta merkittävää tautigeeniä, kuten laktoosi-intoleranssiin ja veren korkeaan kolesteroli-pitoisuuteen liittyvät geenit. Nykyisin ryhmä selvittää lihavuuden, metabolisen oireyhtymän, MS-taudin ja skitsofrenian geneettistä taustaa sekä ympäristötekijöiden ja elintapojen vaikutusta sairausgeenien ilmenemiseen.

Tutkimuksemme auttaa tuottamaan biologiaan perustuvia diagnoosi- ja hoitomenetelmiä. Esimerkiksi depression hoito on nykyisin kokeilua. Kun tautien geneettinen tausta ymmärretään paremmin, voidaan tarkemmin määrittää sopivat lääkkeet ja kehittää uusia.

Älä tyydy liian vähään

Enää Palotie ei ehdi laboratorioon pipetoiimaan.

Roolini on tutkimusstrategian linjaaminen ja hankkeiden fokusointi. Olen mukana monessa kansainvälisessä tutkimusyhteisössä. Niissä mietimme tutkimuksen suuntia: mihin ja millä aikataululla kannattaa panostaa.

Viikko-ohjelma on hektinen: lentämistä, kokouksia ja puheita. Kerran kuudessa viikossa Palotie matkaa Bostoniin MIT:n vierailevaksi professoriksi.

Kysymys työuran ja per-

heen yhdistämisestä kirjoittaa kuivan naurahuksen.

– Ai, helppoa vai? Eihän elämä ole helppoa. Voisin kirjoittaa elämäkertateoksen, jonka nimeksi tulisi ”Kaaos tuulikaapissa”.

Palotie paljastaa, että hänellä on naismissio. Naisten ei pidä tyytyä liian vähään.

– Haluan vakuuttaa tutkijajanoille, että nainen voi olla menestynyt tutkija ja perheellinen.

Tutkijat pois kammioista

Palotie korostaa avoimuutta.

– Niin kauan, kun teen tätä työtä valtaosin veronmaksajien varoilla, yleisöllä on oikeus saada selväsanaista tietoa tutkimuksista.

Julkisuudesta on ollut hyötyä. Palotie rohkaisee tutkijoita ulos kammioistaan.

– Mielestäni on ihan hyvä, että tutkijatkin näkyvät julkisuudessa, eivät vain jääkiekkoilijat ja rallikuskit.

Palotie ei usko, että Suomessa koulutetaan liikaa tohtoreita. Pitäisi vain laajemmin nähdä, mihin heitä tarvitaan, ja muokata koulutusta vastaamaan yhteiskunnan eri tarpeita.

– Tohtorit pitää sijoittaa koko yhteiskuntaan. Tutkijan tavasta hankkia tietoa ja loogisesta ajattelusta on hyötyä monessa.

Palotien viikko (2.–8. lokakuuta)

Maanantai:

7.00–19.00 Biomedicumissa Helsingissä

Tiistai:

7.30–12.30 Biomedicumissa Helsingissä

13.30–19.30 Kööpenhaminassa

21.00 Brysselissä

Keskiviikko:

9.30–19.30 kokouksia Brysselissä

19.40 Lontoossa

Torstai:

7.00–18.30 kokouksia Lontoossa

Perjantai:

7.00–7.30 kokous Lontoossa

12.30–19.00 Biomedicumissa sekä esittelijänä Reenpää-palokinnonjakotilaisuudessa Helsingissä

19.30 alkaen Reenpää-illallinen hotelli Kämpissä

Lauantai:

9.30–14.30 Biomedicumissa Helsingissä

18.30 alkaen cocktail-illallinen

Sunnuntai:

11.00 Hampuriin

12.40–20.00 Hampurissa

20.30 Kööpenhaminassa

HUS on maan suurin sairaanhoitopiiri ja huolehtii Helsingin ja Uudenmaan 1,5 milj. asukkaan erikoissairaanhoidosta. Kaikkiaan 21 sairaalassamme työskentelee noin 20 700 osaavaa ammattilaista. Heidän tärkeä työnsä tuo avun noin 475 000 eri potilaalle vuosittain. Yliopistosairaala Hyksiin kuuluvissa opetussairaaloissa tehdään korkeatasoista lääketieteellistä tutkimusta ja opetetaan alalle uusia osajia.

Haasteellista työtä terveydenhuollon ammattilaisille

B0126) Apulaisylilääkäri (nuorisopsykiatria)

HYKS-sairaanhoidoalue, lasten ja nuorten sairauksien tulosyksikkö. Jorvin nuorisopsykiatrian vastuuyksikkö, kriisi- ja tutkimusosasto PN1. Tehtävänä on vastata Jorvin nuorisopsykiatrian akuutti- ja kriisipalveluista sekä osastotoiminnasta. Pätevyysvaatimuksena apulaisylilääkärin virkaan on nuorisopsykiatrian erikoislääkärin pätevyys ja koska sairaala toimii opetus- ja yliopistosairaalaan hakijan on lisäksi täytettävä HUS:n yleiset kelpoisuusehdot. Hakijan on ennen viran vastaanottamista esitettävä nähtäväksi rikosrekisterilain 6.2§:n tarkoittama rikosrekisteriote.

Tiedustelut ylilääkäri Ritva Laine, Jorvin nuorisopsykiatria, puh. (09) 861 3733 tai ylilääkäri Päivi Pynnönen, LNS, puh. (09) 4711.

Hakuaika päättyy 15.12.2006 klo 15.

F0099) Apulaisylilääkäri (anestesiologia ja tehohoito)

Hyvinkään sairaanhoitoalue, operatiivinen tulosyksikkö, anestesiologian ja tehohoidon vastuualue. Hyvinkään sairaala on monierikoisalainen akuutissairaala. Anestesiologian ja tehohoidon vastuualueen toimintayksiköitä ovat päiväkirurgia, leikkaus- ja anestesia, tehostettu valvonta, kipupoliklinikka, preoperatiivinen poliklinikka, leikkauksen kotoa -yksikkö sekä välinehuolto. Haettavana olevan apulaisylilääkärin tehtävään kuuluu mm. leikkaus- ja anestesiayksikön päivittäisjohtaminen. Kokemus suuren leikkaus- ja anestesiayksikön päivittäisjohtamisesta katsotaan eduksi. Hyvät yhteistyötaidot ovat välttämättömät tehtävän menestykselliselle hoitamiselle. Virka täytetään 2.1.2007 alkaen.

Tiedustelut ylilääkäri Harri Tohmo, puh. (019) 458 72222.

Hakuaika päättyy 15.12.2006 klo 15.

G0082) Apulaisylilääkäri (lastentaudit)

Porvoon sairaanhoitoalue, Porvoon sairaala, lastentaudit. Virka vapautuu 1.2.2007. Hakemukseen tulee liittää ansioluettelo tai vastaava ja todistukset, joihin hakija haluaa vedota. Tehtävään valittavan on esitettävä nähtäväksi rikosrekisterilain 6.2§:n mukainen rikosrekisteriote.

Tiedustelut ylilääkäri Peter Floman, puh. (019) 54821 tai 040 861 4133

Hakuaika päättyy 15.12.2006 klo 15.

F0100) Erikoislääkäri (ortopedia)

Hyvinkään sairaanhoitoalue, operatiivinen tulosyksikkö, kirurgia. Olemme laajentamassa ortopedian tiimiämme Hyvinkäällä. Ammattitaitoinen, taitava ortopedi: Mikä on Sinun vahva alueesi? Nyt täytetään ortopedian erikoislääkärin virka. Valinnassa huomioidaan hakijan kyky ja halu toiminnan kehittämiseen ja toteuttamiseen. Lomat ja työt elämäntilanteesi mukaan. Toimivat erikoislääkärivastaanotot sairaalan omille erikoislääkäreille. Noin kaksi takapäivystystä / kk. Vain yksi viikonloppu kesässä. Kaikissa muissa viroissa (20 erikoislääkärinä + 10 sairaalalääkärinä) oman alan ammattilaiset: GE-kirurgia, ortopedia, käsikirurgia, plastiikkakirurgia, urologia, yleiskirurgia, lastenkirurgia. Vastamme kysymyksiisi, ota yhteyttä ja tule käymään - suunnittele paikkasi!

Tiedustelut Ulla Keränen, ylilääkäri, puh. (019) 4587 2401, Pekka Eerola, osastonylilääkäri, puh. (019) 4587 239.

Hakuaika päättyy 29.11.2006 klo 15.

G0083) Erikoislääkäri (lastentaudit)

Porvoon sairaanhoitoalue, Porvoon sairaala, lastentaudit. Virka vapautuu 1.1.2007. Hakemukseen tulee liittää ansioluettelo tai vastaava ja todistukset, joihin hakija haluaa vedota. Tehtävään valittavan on esitettävä nähtäväksi rikosrekisterilain 6.2§:n mukainen rikosrekisteriote.

Tiedustelut ylilääkäri Peter Floman, puh. (019) 54821 tai 040 861 4133

Hakuaika päättyy 29.11.2006 klo 15.

B0127) Osastonlääkäri (nuorisopsykiatria)

HYKS-sairaanhoidoalue, lasten ja nuorten sairauksien tulosyksikkö, Tapiolan nuorisopsykiatrian poliklinikka. Kyseessä on sijaisuus. Pätevyysvaatimuksena osastonlääkärin virkaan on nuorisopsykiatrian erikoislääkärin pätevyys, sijaisuudesta voidaan sopia myöskin kokeneen lääkärin kanssa. Tapiolan nuorisopsykiatrian poliklinikka on osa HYKS-opetussairaalaan ja osastonlääkärin poliiklininen virka toimii myös erikoistumis-

koulutuspaikkana. Hakijan on ennen viran vastaanottamista esitettävä nähtäväksi rikosrekisterilain 6.2§:n tarkoittama rikosrekisteriote.

Tiedustelut Ritva Laine, nuorisopsykiatrian ylilääkäri, puh. (09) 861 3733.

Hakuaika päättyy 15.12.2006 klo 15.

F0101) Osastonlääkäri (anestesiologia ja tehohoito)

Hyvinkään sairaanhoitoalue, operatiivinen tulosyksikkö, anestesiologian ja tehohoidon vastuualue. Hyvinkään sairaala on monierikoisalainen akuutissairaala. Anestesiologian ja tehohoidon vastuualueen toimintayksiköitä ovat päiväkirurgia, leikkaus- ja anestesia, tehostettu valvonta, kipupoliklinikka, preoperatiivinen poliklinikka sekä leikkauksen kotoa -yksikkö. Osastonlääkärin viran puitteissa on mahdollisuus monipuoliseen tehtäväkiertoon. Päivystys on ns. aktiivipäivystystä. Virka täytetään 30.1.2007 alkaen.

Tiedustelut ylilääkäri Harri Tohmo, puh. (019) 458 72222 tai vs. apulaisylilääkäri Olli Laakso, puh. (019) 458 74710.

Hakuaika päättyy 15.12.2006 klo 15.

A0841) Kaksi sairaalalääkärinä (geriatria)

HYKS-sairaanhoidoalue, sisätautien toimiala. Runkokoulutus ja terveyskeskuspalvelu tulee olla suoritettu. Virat täytetään koulutuksen edellyttämäksi ajaksi.

Tiedustelut Professori Reijo Tilvis (09) 471 73576.

Hakuaika päättyy 15.12.2006

A0842) Sairaalalääkäri (keuhkosairaudet ja allergologia)

HYKS-sairaanhoidoalue, sisätautien toimiala, keuhkosairaudet ja allergologia. Kyseessä on määräaikainen koulutusvirka. Virka täytetään 1.2.2007 alkaen. Hakemukseen pyydetään liittämään yhteenveto tähänastisesta koulutuksesta.

Tiedustelut ylilääkäri Pentti Tukiainen, puh. (09) 471 73555.

Hakuaika päättyy 15.12.2006 klo 15.

A0844) Neljä sairaalalääkärinä (silmätaudit)

HYKS-sairaanhoidoalue, NSK toimiala, Silmä-korvasairaala, silmätautien klinikka. Virkojen kelpoisuusehto on lääketieteen lisensiaatin tutkinto ja/tai laillistetun lääkärin pätevyys. Virat ovat enintään kolmen vuoden kokoaikaisia erikoistumisvirkoja, jotka täytetään 1.3.2007 alkaen. Hakemukseen on liitettävä todistus toisen kotimaisen kielen taidosta, mahdollisten henkilökohtaisten koulutussovitusten kopiot sekä selvitys tähänastisesta koulutuksesta (lokikirjan kopio tai vastaava selvitys josta ilmenevät suoritettut leikkaukset, koulutustilaisuudet ja kliininen palvelu) ja muista ansioista jotka hakija haluaa esittää hakemuksensa tueksi (esim. tieteellinen tutkimus). Hakijat voidaan pyytää haastatelluun. NSK toimialalla on käytössä tulospalkkaus.

Tiedustelut koulutuksen vastuuhenkilö, vastuualuejohtaja, professori Tero Kivelä, puh. (09) 471 73110.

Hakuaika päättyy 15.12.2006 klo 15.

F0102) Sairaalalääkäri (anestesiologia ja tehohoito)

Hyvinkään sairaanhoitoalue, operatiivinen tulosyksikkö, anestesiologian ja tehohoidon vastuualue, koulutusvirka. Hyvinkään sairaala on monierikoisalainen akuutissairaala. Anestesiologian ja tehohoidon vastuualueen toimintayksiköitä ovat päiväkirurgia, leikkaus- ja anestesia, tehostettu valvonta, kipupoliklinikka, preoperatiivinen poliklinikka sekä leikkauksen kotoa -yksikkö. Hyvinkään sairaala on aktiivinen synnytysairaala. Erikoistuvan lääkärin viran puitteissa on mahdollisuus monipuoliseen tehtäväkiertoon. Päivystys on ns. aktiivipäivystystä. Erikoistuvan lääkärin päivästäessä hänellä on aina erikoislääkäri takapäivystäjänä. Sisäisenä teoreettisena koulutuksena vastuualueen omien viikottaisten torstai- ja tiistai-iltojen lisäksi ns. referaattimeetingit sekä HYKS:n kuukausittaiset keskiviikkomeetingit. Mahdollisuus sairaalan kustantamaan ulkopuoliseen koulutukseen. Erikoistuvalla lääkärillä nimetään oma tutor. Virka täytetään 30.1.2007 alkaen.

Tiedustelut ylilääkäri Harri Tohmo, puh. (019) 458 72222 tai vs. apulaisylilääkäri Olli Laakso, puh. (019) 458 7 4710.

Hakuaika päättyy 15.12.2006 klo 15.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt

Tiedustelut sähköpostitse:
etunimi.sukunimi@hus.fi

www.hus.fi